

Datum 2019-12-16

Meddelande 8/2019

Från Unilabs Laboratoriemedicin, Sörmland – gäller fr.o.m. 2019-12-04 (om inget annat datum anges i texten)

Klinisk Kemi

Hållbarheten för Standardbikarbonat är endast 3 timmar

Observera att analys av P-Standardbikarbonat behöver ske inom 3 timmar från provtagning. För att hinna utföra analys av provet inom 3 h är provtagning på sjukhus, där provet kan analyseras direkt, att föredra. Om det inte är möjligt behöver provtagning och transport till laboratoriet samordnas utifrån lokala förutsättningar.

Bahare Makvandi, ST-läkare Unilabs bahare.makvandi@unilabs.com

Klinisk mikrobiologi

Nedläggning av direktmikroskopi för diagnostik av dermatofyter

Fr.o.m. 2019-12-04 kommer direktmikroskopi inte utföras på prover för dermatofyt-diagnostik. Direktmikroskopi kommer inte längre att vara beställningsbar.

Tre genera inom dermatofyter (*Microsporum*, *Trichophyton* och *Epidermophyton*) orsakar infektion i det ytliga hornlagret i huden, hårbotten och naglarna hos människan. Det mikrobiologiska laboratoriet på Unilabs utför sedan länge DNA-påvisning, odling och direktmikroskopi för detektion av dessa trådsvampar. Direktmikroskopi kan ge snabbt svar men känsligheten anses vara låg och ingen typning kan göras. Odlingen anses fortfarande vara den väsentliga hörnstenen för diagnostiken men problemet med odling är att det kan ta upp till 4 veckor för att få svar. Odling kan, vid behov, utföras på alla typer av provmaterial.

Vi rekommenderar därför molekyllär (DNA/PCR) analys för påvisning av dermatofyter i naglar och hudskrap. Metoden är snabbare och har högre analytisk känslighet än odling för diagnostik av dermatofyter. Med denna analys detekteras dermatofytsläktena *Trichophyton*

spp., *Epidermophyton spp.* och *Microsporum spp.*, med arttypning av *Trichophyton rubrum* och *Trichophyton interdigitale*. Påvisning kan ske även efter det att behandling påbörjats.

För hudskrap från hårbotten och hårprov rekommenderas i första hand odling för dermatofyter då det kan förekomma andra arter av dermatofyter i denna typ av prov än de som ingår i det molekylära testet. Hårstrån kan ej analyseras med molekylär metod, då den analytiska känsligheten blir mycket låg i detta provmaterial.

Faiz Fendukly, Överläkare Unilabs Faiz.Fendukly@unilabs.com

Ny TBE IgM analysmetod med svar dagligen

Nu utökar Unilabs analystillgänglighet för TBE, IgM, genom en ny immunokromatografisk analys – **S-TBE IgM Akut**. Detta är utöver dagens befintliga IgM-analys och analyseras ihop med IgG som vanligt.

Fästingburen encefalit (TBE) förekommer i Sörmland. Merparten av infektionerna har ett mildt kliniskt förlopp men allvarliga infektioner med svåra meningoencefalit-symtom kan förekomma varför en snabb diagnostik är viktig för patienthandläggning och vårdlogistik. Den nya analysen S-TBE IgM utförs och akut svaras ut samma dag om provet anländer labbet mellan 0700-15,00 på vardagar och mellan 07,00-12,00 på helgdagar.

Provet beställs med elektronisk remiss/beställning eller pappersremiss. **Provröret skall märkas med etikett "AKUT"**. Med tanke på att prov som inkommer till labbet på ovan angivna tider analyseras samma dag kommer inte svaren att ringas ut utan besvaras till kund, med tolkningskommentar, enligt sedvanliga rutiner för provsvar. Beställaren får bevaka svaret under dagen. Eftersom en serologisk TBE diagnostik inte är fullständig utan bestämning av IgG-ak kommer ett kompletterande svar med IgG-ak och fullständig tolkning av resultat lämnas vid näst planerade analystillfälle, inom 2-7 dagar.

Det kan i enstaka fall också finnas anledning att använda den nya IgM analysen som kompletteringsanalys när rutin IgM analys ger tvetydigt resultat. I så fall kommer laboratoriet att informera beställaren om detta.

För mer information se anvisningen "TBE- antikroppar, serologi" på www.anvisningar.se

Faiz Fendukly, Överläkare Unilabs Faiz.Fendukly@unilabs.com

Hepatit B virus, kvantitativ TMA (HBV DNA)

Det kliniskt mikrobiologiska laboratoriet på Mälarsjukhuset i Eskilstuna har validerat ett test för kvantifiering av Hepatit B virus DNA i plasma på det helautomatiserade PantherTM-systemet (Hologic). **Laboratoriet kommer att erbjuda analysen fr.o.m. 2019-12-04.**

Analysen är främst avsedd att användas som ett hjälpmedel i vård av patienter med kroniska HBV-infektioner som genomgår antiviral läkemedelsbehandling mot HBV för att fastställa det virologiska svaret på behandlingen. Analysen kan också tillämpas för att bedöma smittsamhetsgraden hos patienter med pågående HBV infektion. Metoden använder transkriptionsmedierad amplifieringsanalysteknik (TMA) i realtid för att kvantifiera HBV DNA – genotyperna A, B, C, D, E, F, G och H.

Faiz Fendukly, Överläkare Unilabs faiz.fendukly@unilabs.com

Klinisk patologi

Önskad sortering

För att underlätta hanteringen av sortering burk/remiss men framförallt för att undvika eventuellt formalinläckage i transportboxen önskar vi att **preparatburkar, tillhörande samma remiss, läggs i en plastpåse.**

Kamilla Wallerström, tf driftchef patologi Sörmland Kamilla.Wallerstrom@unilabs.com

Transfusionsmedicin

Ny konsultblodcentral

Efter ett mångårigt samarbete med regionblodcentralen i Linköping kommer Blodcentralerna Unilabs byta konsultblodcentral till Karolinska Universitetslaboratoriet. Detta medför att:

- Blodcentralen kommer att skicka avancerade blodgruppsserologiska undersökningar/ utredningar, titerbestämningar gravida till Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge
- Blodcentralen kommer att vid behov att kontakta jourhavande transfusionsmedicinsk specialistläkare på Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge för konsultation
- Förändringen gäller fr.o.m. 1 december 2019

Lotta Bodin
Verksamhetschef
lotta.bodin@unilabs.com

Christina Lundell
Chef transfusionsmedicin Unilabs
christina.lundell@unilabs.com

Kundtjänst informerar

Information om kommande sammanslagning av Laboratorie-Informationssystem, LIS, för Mikrobiologi och Kemi för Unilabs Sverige

Som vi tidigare har informerat om så arbetar vi med en sammanslagning av LIS för mikrobiologi och kemi, inklusive farmakologi och immunologi.

Vi fortsätter vårt arbete med validering och planering för kommande driftstart och återkommer löpande med information i ordinarie meddelandeskick.

Cecilia Winblad, Kundtjänstchef Unilabs Laboriemedicin cecilia.winblad@unilabs.com

Beställarkoder hos Unilabs

För att säkerställa att vi på Unilabs enbart har AKTIVA beställarkoder på läkare, sköterskor samt övrig personal som användas på er enhet – så önskar vi att ni alltid kontaktar oss om personal slutar. Detta för att vi ska kunna inaktivera deras beställarkoder hos oss.

Kontakta oss via mail till kundtjanst.lab@unilabs.com

Ni kan även få en Excel-fil med alla era aktiva beställarkoder för genomgång – efterfråga dessa via vår Kundtjänstmail (se ovan).

Cecilia Winblad, Kundtjänstchef Labmedicin cecilia.winblad@unilabs.com

Meddelande till systemansvarig för journalsystem

Följande ska ändras i analyskatalog **2019-12-04**

(om tabellraderna är tomma så ska ingen förändring ske i detta meddelande):

Till mottagningar som använder CGM (Profdoc) Journal III med pappersremiss (även PMO)

Följande analyser ska in i analyskatalogen för **Unilabs Sörmland Kemi Serologi** (åtgärden görs under Underhåll/Labtabeller/Analyskatalog och kräver inloggning i Journal III Underhåll)

Analys/profil	Analyskod (Extern kod)	Beställningsbar ¹
S-Can f4-ak(hund)	SE229P (CAP04929)	Ja
S-Can f6-ak(hund)	SE230P (CAP04930)	Ja
P-Troponin I högsens	PTNIH (NPU27591)	Ja
S-TBE-ak (IgM) AKUT	STBEAKUT (CAP06095)	Ja

¹ Vid Nej så ska rutan för Ej beställningsbar för den analysen markeras i Journal III och analysen ska inte läggas med i någon grupp. Vid Ja ska rutan vara tom.

Följande analyser ska raderas i analyskatalogen för **Unilabs Sörmland Kemi Serologi**

Analys/profil	Analyskod (Extern kod)
S-Alkalase-ak	SK205P (CAP04765)
Troponin I	PTROI (NPU19923)

Denna information samt aktuella remissversioner för pappersutskrift från Profdoc JIII finns att hämta på <http://forum.profdoc.se/> (CGM Användarforum).

Till mottagningar som använder Labportalen/CGM J4/Webdoc

Unilabs administrerar uppdatering av analyskatalog.

Mikrobiologi

Till mottagningar som använder Labportalen/CGM J4/Webdoc

Analysen DP-Angina Vincenti kommer nu enbart finnas beställningsbar i undersökningen DP-Angina Vincenti.

Undersökningarna DP dermatofyt-hud, DP dermatofyt-hår och DP dermatofyt-nagel kommer att utgå.

Planeringskalender för nästkommande tidpunkter när ändringar sker i analyskatalogen för år **2020** är följande: OBS! Enbart fyra planerade utskick

- Onsdagen den 26/1
- Meddelande 2, 3 och 4 återkommer vi om i början av år 2020

Frågor angående analyskataloger ställs till: servicedesk.labit@unilabs.com

Central systemförvaltningsorganisation Unilabs